

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Zavlekov

1876–1949

Inventář

EL NAD č.: 1572

AP č.: 685

Eva Ulrichová

Klatovy 2019

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původce archiválií archivního fondu: Místní školní rada Zavlekov (1868–1949)

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v Zavlekově vznikla pravděpodobně podle uvedeného nařízení v roce 1868. V té době byla Obecná škola v Zavlekově dvojtřídní. Ke školní obci byly přiškoleny obce Zavlekov, Buršice, Krutěnice, Mladice, Plánička, Plichtice, Stránčice, Tužice, Ústaleč a Vlčnov. Školní budova byla postavena v roce 1820. Od ledna 1876 byla otevřena třetí třída, která byla umístěna nejprve v místnosti domu čp. 69. Po jeho vyhoření v roce 1885 byla přemístěna do domu čp. 73. Dne 14. dubna 1887 bylo výnosem zemské školní rady povoleno otevření čtvrté třídy s podmínkou, že bude umístěna ve vhodné místnosti. To se však nepodařilo. Z rozhodnutí místní školní rady ze dne 7. prosince 1890 vykonal c. k. okresní lékař dne 22. prosince 1890 prohlídku školní budovy, na jejímž základě rozhodl, že budova je pro školní účely velmi nevhodná a zdraví škodlivá. Dne 28. února 1891 nařídila c. k. Okresní školní rada v Klatovech stavbu nové školní budovy, která byla kolaudována 27. září 1893 již jako pětitřídní škola.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Nová Místní školní rada v Zavlekově byla zvolena dne 9. dubna 1921. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Podle tohoto nařízení byla dne 2. července 1941 jmenována Okresním úřadem v Klatovech nová Místní školní rada v Zavlekově. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní (újezdní) školní rady. Jejich

pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce).

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány společně s dokumenty školy 4. května 1956 – přír. č. 103/56 Národní školou v Zavlekově.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond tvoří archiválie místní školní rady z let 1876–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy z let 1909–1949 (0,02 bm) a 1 karton spisů z let 1876–1946 (0,11 bm).

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

I. Úřední knihy

Účetní knihy

II. Spisový materiál

Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Fond obsahuje 2 účetní knihy z let 1909–1949, které poskytují přehled o hospodaření místní školní rady. Ve spisech se nachází úřední korespondence s okresní školní radou a okresním školním výborem, ze které můžeme získat informace o celkové činnosti místní školní rady. Finanční záležitosti místní školní obce dokumentují rozpočet z roku 1935 a účetní závěrky z let 1945–1946.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2018 a archivní pomůckou jej opatřila v roce 2019 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 16. 1. 2019

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Národní škola Zavlekov*, knihy inv. č. 328–329.

SOKA Klatovy, fond *Základní škola Zavlekov*, kniha inv. č. 31.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2. *Zavlekov a okolí*. Zavlekov: obecní úřad, 1992.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

I. Úřední knihy

Účetní knihy

1	Účetní kniha	1909–1937	ukn 1
2	Pokladní deník	1943–1949	ukn 2

II. Spisový materiál

Spisy

3	Úřední korespondence – okresní školní rada (1891–1920) – okresní školní výbor (1920–1924)	1891–1924	kar 1
4	Učitelé – ustanovení	1876	kar 1
5	Rozpočet místní školní obce	1935	kar 1
6	Účetní závěrky místní školní obce	1945–1946	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Zavlekov
Značka archivního fondu:	MŠR Zavlekov
Časové rozmezí:	1876–1949
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	6
Rozsah v bm:	0,13
Stav ke dni:	16. 1. 2019
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 16. 1. 2019 – čj. SOAP/40-64/2019